

Fylkesmannen i Oppland

Miljøvern avdelingen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Valdres Jern og Metallforretning, Rogndokken Industrianlegg, 2900 Fagernes

Dato for inspeksjonen: 9. september 2010
Saksnummer hos Fylkesmannen: 2010/5852

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra kontrollert virksomhet: Hjalmar Dalen og Grete Klevebråten	Fra Fylkesmannen: Knut Roland og Magne Drageset
Fra kommunen: Gudmund Kompen	Kommune / kommunenummer.: Vestre Slidre / 0543

Informasjon om virksomheten

Besøksadresse: Rogndokken Industrianlegg, 2900 Fagernes	Ansvarlig enhets org. nr.: 971 153 113
Ansvarlig enhets telefon: 613 44 750 / 416 09 666	Ansvarlig enhets e-post: valdresmetall@hotmail.com

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten beskriver resultater fra inspeksjonen. Hovedtema for kontrollen var virksomhetens håndtering av farlig avfall og tiltak for å forhindre utslipp av forurensende komponenter. Kontrollen ble også gjennomført for å kartlegge eventuelt behov for konsesjon.

Inspeksjonen ble gjennomført som del av en regional kontrollaksjon rettet mot returmetallaktører høsten 2010. Resultatene fra aksjonen vil sammenstilles av Klima- og forurensningsdirektoratet og på Fylkesmennenes nettsider.

Fylkesmannen avdekket 4 avvik:

- Virksomheten utfører konsesjonspliktige aktiviteter uten å inneha konsesjon
- Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall
- Virksomheten har ikke oversikt over utslipp til vann/grunn
- Virksomheten har aktivitet som kan medføre fare for forurensning

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Rapporten beskriver situasjonen den dagen kontrollen ble utført.

Vi ber virksomheten om en skriftlig bekreftelse innen 3 uker på at avvikene er rettet.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) blant annet § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Lov 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverk finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Oppfølging etter kontrollen

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Ingen tilbakemelding. Fylkesmannen avdekket ingen avvik eller anmerkninger innen de områdene som ble kontrollert. Oppfølgingen etter inspeksjonen er avsluttet med denne rapporten.

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber virksomheten om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon innen 3 uker på at avvikene er rettet.

Informasjon om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke innen 3 uker har mottatt en bekreftelse med dokumentasjon på at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

Varsel om kontrollgebyr

Det følger av forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 39-1 og 39-3 at forurensningsmyndighetens arbeid med kontroll av virksomhet er gebyrbelagt. Virksomheten skal betale for kontroll med overholdelse av krav fastsatt i forurensningsforskriften, avfallsforskriften og internkontrollforskriften. Gebyret skal dekke myndighetenes kostnader for planlegging, reising, gjennomføring og oppfølging av kontrollen av virksomheten.

Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at det vil bli fattet vedtak om nest laveste gebyrsats (sats 4) for kontrollen, jf. forurensningsforskriften, § 39-7. Dette vil si et gebyr på kr 4 200,- for inspeksjonen. Kommentarer til varslet kan sendes Fylkesmannen innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten. (jf. offentleglova).

Kopi av inspeksjonsrapport sendes også til:

- Vestres Slidre kommune

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Virksomhetens internkontroll innen ytre miljø har mangler

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, annet ledd
Grunnlag for avviket:

a) Virksomheten har ikke utført risikovurdering, jf. § 5, annet ledd, punkt 6

b) Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall, jf. § 5, annet ledd, punkt 7

c) Annet/utdypning

Kommentarer: Virksomheten er registrert som enkeltpersonforetak. Internkontroll var derfor ikke et tema under kontrollen.

Avvik 2: Virksomheten utfører konsesjonspliktige aktiviteter uten å inneha konsesjon

Avvik fra: Forurensningsloven §§7, 29 og avfallsforskriftens kapittel 4, § 4.7, avfallsforskriften kapittel 11, § 11-6.

a) Virksomheten miljøsanerer kasserte kjøretøy uten konsesjon fra Fylkesmannen, jf. forurensningsloven §§7, 29 og avfallsforskriftens kapittel 4, § 4.7

b) Virksomheten mottar farlig avfall uten tillatelse fra Fylkesmannen, jf. avfallsforskriften kapittel 11, § 11-6

c) Virksomheten samler inn farlig avfall uten tillatelse fra Klif, jf. avfallsforskriften kapittel 11, § 11-6

d) Annet/utdypning

Kommentarer:

Valdres Jern og Metallforretning hevdet under kontrollen å utføre lite sanering av kasserte biler. Men det ble klart at det på flere av vrakene ble fjernet deler før vrakene blir transportert videre til miljøsanering/fragmentering. Dette var deler som motorer, noe som innebærer fjerning av væsker som da er farlig avfall. Det var også lagret flere bilvrak på området. Det var i varierende grad fjernet deler fra vrakene.

Fylkesmannen konkluderer med at Valdres Jern og Metallforretning fjerner deler og væsker fra bilvrak. Slik aktivitet er omfattet av Avfallsforskriften § 4-7 og krever tillatelse.

Da virksomheten ikke har konsesjon for behandling av kasserte kjøretøy, må slik aktivitet opphøre. Farlig avfall skal ikke fjernes fra mottatte vrak, og større mengder vrak skal heller ikke lagres på området, da disse kan utgjøre en forurensningsfare. Når det gjelder hva som er miljøsanering av bilvrak, og hva som regnes som farlig avfall fra bilvrak, vises til utdelt informasjon under tilsynet (informasjonsark TA 2116/2005, TA 2168/2006 og TA 2171/2006).

Avfallsforskriften § 4-7: *Den som driver behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, må ha særskilt tillatelse fra forurensningsmyndigheten etter forurensningsloven § 11.*

Avvik 3: Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11

Grunnlag for avviket:

a) **Virksomheten overholder ikke leveringsplikten for farlig avfall, jf. § 11-8**

b) **Virksomheten kan ikke dokumentere at deres farlige avfall er levert. Deklarasjonsskjema er ikke utfyllt, jf. § 11-12**

c) **Virksomheten har ikke tilfredsstillende lagring/sikring/merking av farlig avfall, jf. § 11-5**

d) Virksomheten foretar ulovlig behandling av eget/andres farlig avfall, jf. § 11-6

e) Annet/utdypning:

Kommentarer:

Avvik 3 a): Aktiviteten til Valdres Jern- og Metallforretning genererer farlig avfall. Eksempel er spillolje, noe som virksomheten kan dokumentere å ha levert til godkjent mottak i 2008 og 2009. Før 2008 kan det kun dokumenteres å ha levert inn spillolje tilbake til 2002. I 2008 ble det da også levert inn 9000 liter spillolje. Dette er et stort volum som trolig er samlet opp siden 2002.

Det ble også opplyst at batterier ble levert inn. Men det er naturlig at driften genererer andre typer farlig avfall som tynnere, spraybokser, kjølevæske, bremsevæske, noe lakk og lim etc.

Avfallsforskriften § 11-8 sier blant annet: *Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet. **Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Leveringsplikt inntreffer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.***

Avvik 3 b): Som nevnt over genereres det farlig avfall i virksomheten. Det ble informert om at tomme spraybokser gikk i metallavfallet, og frostvæske gikk til gjenbruk til virksomhet som fyller disse på dekk til anleggsmaskiner. Virksomheten genererer dermed farlig avfall som ikke leveres til godkjent mottak. Informasjon om farlig avfall ble utlevert under tilsynet (se andre kommentarer til slutt). Virksomheten kunne ikke dokumentere levering av farlig avfall til godkjent mottak for annet enn refusjonsberettiget spillolje (2008 og 2009) og batterier.

Avfallsforskriften § 11-12: *Virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallsets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres, skal virksomheten fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Klima- og forurensningsdirektoratet. Emballasjen skal merkes tydelig med deklarasjonsskjemaets løpenummer. Merkingen må tåle fysiske og klimatiske påvirkninger*

Avvik 3 c): På området til Valdres Jern- og Metallforretning var det flere fat/tønner med innhold (se vedlagt bilde). Virksomheten kjente ikke til hva det var i tønnene, og trodde tønnene hadde kommet med annet avfall (metallskrap) som var levert. Det var sannsynlig at det var oljeprodukter i tønnene.

Avfallsforskriften § 11-4 sier blant annet: *Avfallsbesitter har ansvaret for å vurdere om avfallet omfattes av bestemmelsene i dette kapitlet.* Det vil si at virksomheten plikter å finne ut om innholdet i slike tønner er farlig avfall. Dersom man ikke vet hva avfallet er, må det behandles som farlig avfall.

Videre:

Avfallsforskriften § 11-5 sier blant annet: *Farlig avfall skal håndteres forsvarlig. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.*

De aktuelle tønnene må betraktes som farlig avfall, og oppbevares forsvarlig. Lagringen på anleggsområdet vurderes som uforsvarlig, da det er mye trafikk og anleggsvirksomhet på området. Eventuelt utslipp fra tønnene vil gå rett ned i grunnen.

Avvik 4: Virksomheten har ikke oversikt over utslipp til vann/grunn

Avvik fra: Forurensningsloven § 7

a) Oljeutskilleren er ikke kontrollert/tømt/vedlikeholdt

b) Annet/utdypning: Virksomheten har ikke oljeutskiller og utfører aktiviteter som kan føre til forurensning på områder der eventuelle utslipp vil gå ned i grunnen.

Kommentarer: Som nevnt under avvik 2 utføres det demontering etc. på området til Valdres Jern og Metallforretning. Slik aktivitet kan føre til forurensning/utslipp/spill. Dette blir utført rundt omkring på området og ikke på ett bestemt sted der eventuelle utslipp kunne samles opp.

Virksomheten utfører aktiviteter som kan føre til forurensning på områder der utslipp vil gå ned i grunnen, og har da ikke oversikt over utslipp til vann/grunn.

Avvik 5: Virksomheten har aktivitet som kan medføre fare for forurensning

Avvik fra: Forurensningsloven §7

Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6 og 7.

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor:

a) Virksomheten kan ikke dokumentere at den tekniske tilstandstatusen på tank med farlig kjemikalie er tilstrekkelig for å hindre forurensning/evt. lekkasje

b) Manglende risikovurderinger av tanker uten oppsamlingsbasseng

c) Forsøpling av nærmiljøet kan ha medført fare for forurensning eller virker skjæmmende, jf Forurensningsloven §28

d) Annet/utdypning:

Kommentarer:

Avvik 5 a): Valdres Jern og Metallforretning samler spillolje i en brukt oljetank (se bilde). Denne rommer trolig opp til 9000 liter (i 2008 ble 9000 liter spillolje levert inn og deklarerert i en leveranse). I 2008 leverte virksomheten 9000 liter og i 2009 leverte virksomheten 4800 liter spillolje. Oljetanken rommer store mengder olje og det var ingen mulighet for oppsamling av eventuelt spill. Oljetanken var av ukjent opprinnelse og med unntak av visuell ytre kontroll var tilstanden til oljetanken ukjent.

Forurensningsloven § 7 sier blant annet:

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Virksomheten kunne ikke dokumentere den tekniske tilstanden på tanken. Tanken var brukt før den ble benyttet til formålet av Valdres Jern og Metallforretning. Utover ytre kontroll var det ikke tankens tilstand undersøkt.

Da tanken kan inneholde flere tonn med spillolje og tankens tekniske tilstand ikke kan dokumenteres, konkluderer Fylkesmannen med at virksomheten ikke kan dokumentere at tilstanden er tilstrekkelig for å hindre utslipp/lekkasje.

Andre forhold

Vestre Slidre kommune deltok på tilsynet ved Gudmund Kompen. Denne rapporten fritar ikke Valdres Jern og Metallforretning for eventuelle krav fra kommunen.

Under tilsynet ble følgende informasjon delt ut og diskutert:

- ”Kontroll med behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy” (TA 2116/2005) – da denne inneholder informasjon om miljøsanering av bilvrak og vanlige avfallstyper på biloppsamlingsplasser
- Faktaark om miljøgifter i kasserte kjøretøy (fra 2005)
- ”Farlig avfall fra bilverksteder” (TA 2168/2006)
- ”Ta ansvar for farlig avfall i din bedrift” (TA 2171/2006), med fokus på farlig avfall fra bilbransjen
- ”Skrapmetallaksjonen 2010” (TA 2673/2010)
- ”Gebyr ved kontroll” (TA 2608/2010)

Det ble også informert om at det finnes mer informasjon på www.regelhjelp.no, www.klif.no og www.fylkesmannen.no. Aktuelt regelverk, særlig fra Forurensningsloven og Avfallsforskriften ble gjennomgått under tilsynet. Aktuelle lover og regler kan også lastes ned gratis fra www.lovdata.no.